

Programma van eisen accountantscontrole 2022 t/m 2025 gemeente Vaals

1. Inleiding

Voor u ligt het programma van eisen van de gemeente Vaals met betrekking tot de accountantsopdracht. Het doel van de aanbesteding van de accountantsopdracht is te komen tot een nieuw contract met een accountant voor de accountantsopdracht vanaf boekjaar 2022. De accountantsopdracht is gericht op de controle en certificering van de jaarstukken en de daarmee samenhangende advisering en ondersteuning.

Op grond van het aanbestedingsbeleid van de gemeente Vaals moeten voor deze opdracht 2 of meer offertes gevraagd worden. Accountantskantoren die controleopdrachten kunnen verrichten voor de Limburgse gemeenten, en waar offertes opgevraagd worden, zijn:

- RSM Nederland accountants N.V.;
- KSG accountants en belastingadviseurs ;
- Q-concepts;
- Koenen en Co.

Deze partijen kunnen op basis van dit programma van eisen en bijgevoegde plan van aanpak direct een offerte indienen. Uit deze offertes zal op grond van de objectieve criteria die in dit programma van eisen zijn verwoord een keuze tot gunning worden gemaakt.

De inschrijvers gaan door inschrijving akkoord met de regels genoemd in het programma van eisen en het plan van aanpak.

Beoordelingscommissie

Deze aanbesteding voor de gemeente Vaals wordt voorbereid door de beleidsadviseur financieel control en gecoördineerd door de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie bestaat uit de griffier, de leden van de auditcommissie, het sectorhoofd bedrijfsvoering en de adviseur financieel control. Van deze commissie zullen alleen de leden van de auditcommissie de beoordelingsmatrix invullen. De overige leden hebben alleen een adviserende rol.

2. De opdracht

Tijdvak

Het tijdvak waarop de opdracht betrekking heeft, zijn de boekjaren 2022 t/m 2025

Kaders

Controle vindt plaats op basis van de door de raad vastgestelde controleverordening gemeente Vaals 2013 (art. 213 gemeentewet). In deze verordening zijn de hoofdbestanddelen opgenomen van de accountantscontrole. Daarnaast stelt de raad, binnen de kaders van die verordening, jaarlijks een controleprotocol vast. Aan de hand van dit protocol krijgt de accountant nadere aanwijzingen ten aanzien van de uitvoering van de accountantscontrole. Het betreft met name de concretisering van het normen- en toetsingskader (rechtmatigheidstoets) en de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

Vanaf 2023 zal de rechtmatigheidsverantwoording van het college worden, waarbij de accountant de getrouwheid van deze rechtmatigheidsverantwoording zal beoordelen.

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. De gemeenteraad mag de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring. De minimumeisen zijn:

	Strekking controleverklaring:			
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1% <3%	-	≥3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3% <10%	≥10%	-

Interne controleplan Vaals

De gemeente Vaals beschikt over een intern controleplan, dat jaarlijks geactualiseerd wordt. Het controleplan geeft een overzicht van de processen, waarvoor interne controle uitgevoerd wordt door het cluster financieel control. Op basis van dit controleplan worden per deelproces werkplannen opgesteld en intern uitgewerkt. Het doel van interne controle is een gegronde oordeelsvorming omtrent de juistheid/volledigheid/tijdigheid en/of rechtmatigheid van de verantwoordende gegevens in de (financiële) administratie, door beoordeling van de opzet, bestaan en werking van de administratieve organisatie/interne controle.

In voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording namens het college in het interne controleplan in samenspraak met de huidige accountant geactualiseerd voor het onderdeel rechtmatigheid. Hiermee beschikt de gemeente Vaals over een, ook voor de rechtmatigheidsverantwoording, actueel plan dat vanaf controlejaar 2021 als basis dient voor de uit te voeren interne controlewerkzaamheden.

De gemeente Vaals heeft 19 processen onderkend in het interne controleplan. Jaarlijks worden de 13 meest wezenlijke processen/onderdelen in de IC betrokken. Dit zijn: planning & control, personeel, inkoop en aanbesteding (inclusief crediteuren), investeringen, subsidieverstrekingen, WMO, participatiewet, jeugdwet, omgevingsvergunningen, gemeentelijke belastingen, overige opbrengsten, begrotingscriterium en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

Voor de resterende processen is in overleg met de huidige accountant voor een roulerende IC-aanpak gekozen. Deze processen worden eens in de drie jaren behandeld:

- treasury;
- grond- en vestigingsbeleid;
- leges klantcontractcentrum (kasontvangsten);
- gemeenschappelijke regelingen;
- algemene uitkering (gemeentefonds);
- debiteuren.

De externe accountant kan tijdens zijn (tussentijdse) controle steunen op de reeds intern uitgevoerde werkzaamheden. De kwaliteit en kwantiteit van de interne controle is de afgelopen jaren als goed benoemd door de huidige accountant. Wij verwachten dat u hiermee rekening houdt bij uw aanbieding.

Specifieke uitkeringen

Op basis van een algemene maatregel van bestuur (AMVB) is voor specifieke uitkeringen Single Information Single Audit (SISA) ingevoerd. In een bijlage bij de reguliere jaarstukken is de noodzakelijke informatie per specifieke uitkering opgenomen. Dit betekent dat de accountantscontrole van deze specifieke uitkeringen deel uit maakt van de reguliere accountantscontrole.

Natuurlijke adviesfunctie

Wij verwachten dat de accountant op verzoek van de gemeente of op eigen initiatief adviezen uitbrengt. Dit betreft onder meer de opzet en werking van de administratieve organisatie, de interne controle, de doelmatigheid, de automatisering en de informatievoorziening, de subsidiemogelijkheden en de fiscale aangelegenheden.

Wij gaan uit van adviezen van beperkte omvang die:

- een logisch gevolg zijn van de controlebevindingen;
- een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van besprekingen van bepaalde rapportages;
- betrekking hebben op ontwikkelingen binnen de organisatie, zoals het beoordelen van nieuwe procedures, andere werkwijzen en de inrichting van de administratieve organisatie;
- voortvloeien uit ervaringen met andere gemeenten;
- voortvloeien uit ontwikkelingen op het vakgebied;
- voortvloeien uit informatie van de rijksoverheid.

Periodiek overleg met het sectorhoofd bedrijfsvoering, beleidsadviseur financieel control, portefeuillehouder financiën en/of de gemeenteraad, mede naar aanleiding van de uitgebrachte rapportages, behoort ook tot de natuurlijke adviesfunctie.

Deelverantwoordingen / deelverklaringen

Naast controle op de gemeentelijke jaarrekening, dienen mogelijk deelverantwoordingen te worden gecontroleerd en verklaringen te worden afgegeven ten behoeve van derden. Voor deze deelverantwoordingen zouden wij graag inzicht krijgen in de uurtarieven, indien deze verantwoordingen zich voordoen. Op voorhand is niet aan te geven hoeveel verantwoordingen hieronder vallen en met welke frequentie. De deelverklaringen maken geen deel uit van deze opdracht.

Overige werkzaamheden

Het resultaat van de werkzaamheden wordt gevormd door een controleverklaring. Daarnaast zijn de volgende werkzaamheden aan de orde:

- Voor aanvang van de controle bespreekt de accountant in de audit-commissie de bijzondere aandachtspunten van dat controlejaar, alsmede welke specifieke werkzaamheden zij eventueel op verzoek van de audit-commissie zullen uitvoeren;
- Minstens eenmaal per jaar brengt de accountant een managementletter uit aan het management van de gemeente Vaals. Hij doet dat na de tussentijdse controle. Aandacht dient te worden gegeven aan verbeterpunten in de opzet en werking van het financieel beheer, de rechtmatigheid van het beheer, de geautomatiseerde gegevensverwerking, de planning-en-control-instrumenten en het risicomanagement;
- De accountant voert overleg over de managementletter, de jaarrekening en de administratieve organisatie met het sectorhoofd bedrijfsvoering en de beleidsadviseur financieel control. Hij doet dat voorafgaande aan het uitbrengen van de diverse stukken;

- Als onderdeel van zijn rapportage bij het jaarverslag wordt een accountantsverslag aan de gemeenteraad aangeboden. Dit verslag is gebaseerd op een door de accountant uit te voeren onderzoek naar de werking van de getroffen maatregelen, die aansluiten op het wettelijk kader ten behoeve van een rechtmatig beheer en een getrouwe verslaglegging. De accountant licht dit accountantsverslag toe aan de audit-commissie. Te doen gebruikelijk vindt voorafgaand aan het uitbrengen van voornoemde rapportages overleg plaats met het sectorhoofd bedrijfsvoering en de beleidsadviseur financieel control, zonder hierbij afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid van de accountant.

Meerwerk

De gemeente Vaals gaat uit van een gezonde portie ondernemersrisico. We gaan uit van een vaste prijs die onder geen enkele voorwaarde ter discussie wordt gesteld. De gemeente Vaals accepteert geen enkele factuur voor meerwerk. De afgegeven prijs is bindend. De uitbrenger van de offerte wordt uitgenodigd zich een beeld te vormen van het planning-en-control-instrumentarium van de gemeente, interne controleplan, de administratieve organisatie, enz. Tevens is inzage mogelijk in de controleverklaringen en accountantsverslagen van bevindingen voorgaande jaren. De gemeente Vaals pretendeert niet alles 100% in orde te hebben en adviseert de opdrachtnemer hiervoor een door hem zelf te bepalen marge in acht te nemen. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kunnen er, op advies van de accountant, correcties doorgevoerd moeten worden. De gemeente Vaals ziet dit als normale werkzaamheden en accepteert hiervoor geen factuur voor meerwerk. Wanneer de accountant een stuk meerdere malen moet lezen en/of beoordelen, mede doordat correcties doorgevoerd moeten worden, is dit voor rekening van de accountant en bestaat geen aanspraak op meerwerk. Slechts bij incidentele gevallen als gevolg van strengere eisen voortvloeiend uit externe regelgeving kan aanspraak gemaakt worden op meerwerk. Hiertoe dient echter vooraf overleg plaats te vinden met het sectorhoofd bedrijfsvoering en de beleidsadviseur financieel control.

De gemeente Vaals zal voorafgaand aan de interim-controle en jaarrekeningcontrole er voor zorgen dat zoveel mogelijk gereed is. Het is echter ondoenlijk om overal kopieën en aparte dossiers voor aan te leggen. Dit betekent dat sommige op te leveren stukken op diverse (vak)afdelingen liggen. De accountant kan hiernaar vragen waarna het aangereikt zal worden. Dit kan niet leiden tot een factuur voor meerwerk.

3. Eisen en criteria

Gunningscriteria

Bij het beoordelen van de offertes staan een overheidsorganisatie twee gunningscriteria ter beschikking: de laagste prijs en de economisch meest voordelige aanbidding.

De opdracht zal gegund worden aan de aanbieder met de economisch meest voordelige aanbidding. Aan de hand van de beoordelingsmatrix (zie plan van aanpak) wordt de vergelijking van offertes vergemakkelijkt.

Uitsluitings- en geschiktheidscriteria

Wanneer de navolgende informatie ontbreekt, c.q. de verstrekte informatie niet voldoet aan de hieronder gestelde criteria, behoudt de gemeente Vaals zich het recht voor de offerte terzijde te leggen en uit te sluiten van verdere deelname aan de aanbestedingsprocedure.

1. Een rechtsgeldig ondertekende verklaring waaruit blijkt dat de aanbieder optreedt voor eigen naam en risico en dat geen sprake is van onder-aanneming;
2. Een rechtsgeldig ondertekende verklaring waaruit blijkt dat de aanbieder beschikt over een verzekering tegen beroepsrisico's;
3. Een referentielijst met minimaal 1 gelijksoortige accountantsopdracht bij overheidsorganisaties, waaruit de lopende accountantsopdrachten bij overheidsorganisaties blijken;
4. De offerte dient te worden aangevuld met de CV's van het in te zetten controleteam waaruit de ervaring/deskundigheid blijkt met betrekking tot de betreffende dienstverlening bij vergelijkbare referentieprojecten.

De offerte dient minimaal 6 maanden na de sluitingsdatum van deze aanvraag geldig te zijn.

Gedurende deze periode is de offerte onvoorwaardelijk en bindend.

Gestelde eisen aan de dienstverlener

In aanvulling op de uitsluitings- en geschiktheidscriteria stellen wij de navolgende eisen, tevens onderdeel van de beoordeling, aan de dienstverlener:

1. De accountant dient ruime kennis en ervaring op het gebied van de wet- en regelgeving van de Nederlandse gemeenten te hebben. Het gaat daarbij om het totale brede terrein van gemeentelijk beleid en beheer, met inbegrip van kennis en ervaring op deelterreinen van het gemeentelijk takenpakket. Kennis en ervaring betreffende het functioneren van kleine gemeentelijke organisaties (< 40.000 inwoners) is noodzakelijk. De offerte moet helder inzicht geven in de aanwezigheid van deze kennis en ervaring. Daarnaast bevat de offerte een beschrijving van de organisatie van het in te zetten controleteam.
2. De aanbieder moet voldoen aan onze kwaliteitsvoorwaarden met betrekking tot deskundigheid, continuïteit en flexibiliteit:

Deskundigheid

- De aanbieder heeft een deskundig management en dito medewerkers. De aanbieder dient duidelijk inzicht te geven van de in het controleteam aanwezige deskundigheid, ervaring en inzet, inclusief controleleider, borging van kennisoverdracht is hierbij wezenlijk.
- De medewerkers beheersen de Nederlandse taal in woord en geschrift.

Continuïteit

- De aanbieder dient over een gezonde financiële en economische draagkracht te beschikken waarmee de continuïteit over de periode tijdens de looptijd van de overeenkomst gewaarborgd is. De continuïteit wordt beoordeeld op faciliteiten die de organisatie heeft op een optimale dienstverlening aan de gemeente te waarborgen. Uitgangspunt is dat de gemeente Vaals geen risico loopt in het proces van de jaarrekeningcontrole door problemen in de continuïteit van de accountant.
- Tijdens de looptijd van de overeenkomst moet het aantal wisselingen in de samenstelling van het controleteam zoveel mogelijk voorkomen worden om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen. Uitgangspunt moet zijn dat de interim-controle en de eindcontrole door dezelfde teamleden worden uitgevoerd. In de offerte wordt ingegaan op het waarborgen van de stabiliteit van de samenstelling van het team. Tevens wordt aangegeven op welke wijze wordt voorzien in vervanging bij langdurige uitval van de leiding van het controleteam.

Flexibiliteit

- De aanbieder zorgt voor een directe (ook fysieke) bereikbaarheid van de teamleiding. De gemeente Vaals wilt dat de accountant na verzoek binnen een redelijke termijn in staat is om de benodigde capaciteit te leveren. Dat is binnen een week en bij calamiteiten direct.
 - De aanbieder speelt flexibel in op onvoorziene situaties.
3. De aanbieder moet gewend zijn aan het opereren in een politieke omgeving. Met gevoel voor de lokale bestuurlijke verhoudingen moet de accountant een bijdrage leveren aan een optimale uitoefening door de raad van zijn controlerende rol, zoals deze is vastgelegd in de controleverordening gemeente Vaals 2013. Met de uitoefening van de accountantstaak moet een bijdrage worden geleverd aan de kwaliteitsverbetering van de gemeentelijke organisatie.
 4. De gemeente Vaals heeft als organisatie een voorbeeldrol om bij inkoop rekening te houden met de factor duurzaamheid. Wij kiezen daarom voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. Graag zouden wij inzicht krijgen waar en welke specifieke duurzaamheidselementen zitten in uw aanbieding van uw accountantsopdracht danwel in uw eigen accountantsorganisatie.
 5. Bij de uitoefening van zijn werkzaamheden moet de accountant in staat zijn vroegtijdig relevante knelpunten en mogelijke verbeteringen te signaleren. Bij de beoordeling van de aanbiedingen wordt de mate waarin de aanbieder blijkens zijn controlefilosofie zal bijdragen aan de permanente kwaliteitsverbetering van de gemeentelijke organisatie gewogen. Hierbij wordt gekeken naar de mate waarin de controlewerkzaamheden gericht zijn op de ontwikkeling van een zoveel mogelijk zichzelf controlerende organisatie, die zicht heeft op zijn risicomarges en deze risico's ook adequaat beheerst.

Verwacht wordt dat deze bijdrage leidt tot suggesties en aanbevelingen in de uit te brengen rapportages en in het overleg met het sectorhoofd bedrijfsvoering en de beleidsadviseur financieel control. In dit verband stelt de gemeente prijs op pro-actief meedenken over afleggen van verantwoording aan de burger (in het kader van de transparante organisatie) en daaraan gekoppelde maatregelen voor controle op de rechtmatigheid. De aanbieders worden verzocht met oog voor het bovenstaande hun controlefilosofie te beschrijven. Daarbij dient de aanbieder aan te geven of en op welke wijze hij kan garanderen dat hij adequaat zal inspelen op actuele gebeurtenissen binnen de gemeente Vaals.

Vergunningseisen

Door het indienen van een offerte verklaart de inschrijver te beschikken over een vergunning van Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor het verrichten van accountantscontroles bij gemeentelijke overheden. Het bewijs hoeft niet bij inschrijving te worden overhandigd.

4. Offerte eisen

Naast de algemene indruk van de offerte ten aanzien van het kwalitatief niveau van de aanbieding en afstemming van het aanbod op de behoefte, moet een complete offerte bestaan uit:

1. Rechtsgeldig ondertekende aanbiedingsbrief;
2. Presentatie van de aanbieder;
3. Beschrijving van de aanbieding aan de hand van de eisen en criteria zoals in voorgaande hoofdstukken verwoord;
4. Prijsopgave.

Toelichting punt 2:

De offerte dient mondeling te worden toegelicht. Deze presentatie dient te worden verzorgd door het controleteam dat de opdracht zal uitvoeren na gunning. De verwachting is dat deze presentatie op aanstaande 17 oktober zal plaatsvinden. Nadrukkelijk wordt erop gewezen dat de presentatiebijeenkomsten uitsluitend een informatief karakter hebben en niet dat van een onderhandelingsgesprek. Ook is het niet mogelijk dat u op grond van de presentatiebijeenkomst uw offerte kunt bijstellen of aanvullen. De presentatie zal conform de beoordelingsmatrix deel uitmaken van de beoordeling.

Toelichting punt 4:

De geoffreerde prijzen dienen in Euro's en exclusief BTW opgegeven te worden en er moet sprake zijn van vaste prijzen (geen prijsindex) gedurende de gehele contractperiode.

De prijsopgave dient gesplitst te zijn in de volgende onderdelen:

- kosten van de reguliere jaarrekeningcontrole inclusief specifieke uitkeringen (SiSa);
- een vast uurtarief voor alle overige opdrachten / deilverantwoordingen.

Het offertebedrag is inclusief alle bijkomende kosten, zoals bijvoorbeeld overhead-/kantoorkosten, reis- en verblijfkosten en secretariële ondersteuning. Tevens is het offertebedrag inclusief de daarbij behorende advisering en ondersteuning.

Toelichting op de (wijze van) indiening van de offerte:

- De offerte mag geen voorbehoud bevatten.
- De offerte dient rechtsgeldig ondertekend te zijn en moet op papier in 6-voud worden ingediend. Daarnaast dient de offerte ook digitaal aangeboden te worden. Aan deze digitale versie kunnen geen rechten worden ontleend. Bij eventuele verschillen wordt uitgegaan van de papieren versie.
- Indien een offerte onduidelijkheden bevat, kan de gemeente digitaal aan de aanbieder om digitale verduidelijking verzoeken, welke deel zal uitmaken van de offerte.
- Correspondentie en ontvangen bescheiden zullen na afloop niet aan u worden geretourneerd.
- Uitsluitend offertes waarin alle gevraagde gegevens, benodigd voor de beoordeling, aangeleverd zijn worden in behandeling genomen.

Beoordeling offertes

Ter voorbereiding op de opdrachtverlening door de raad worden de offertes door de beoordelingscommissie beoordeeld. Deze commissie bestaat uit de griffier, de audit-commissie, het sectorhoofd bedrijfsvoering en de adviseur financieel control. De beoordelingsmatrix (zie plan van aanpak) wordt alleen ingevuld door de gemandateerde raadsleden (audit-commissie). De gemandateerde raadsleden beoordelen de offertes aan de hand van gunningscriteria, de uitgewerkte beoordelingsmethodiek en bijhorende scores.

De overige leden van de beoordelingscommissie zullen alleen een adviserende rol hebben.

Op basis van een voorstel van de beoordelingscommissie (o.b.v. de ingevulde beoordelingsmatrixen) gunt de gemeenteraad de opdracht aan de inschrijver met de economisch meest voordelige aanbidding.

Kosten offerte

Aan de offerte inclusief de presentatie zullen voor de gemeente Vaals geen kosten verbonden zijn,

ongeacht of de verdere aanbestedingsprocedure al dan niet tot het sluiten van een overeenkomst zal leiden.

5. Het aanbestedingsproces

Informatieronde

Degenen die dit programma van eisen hebben ontvangen worden in de gelegenheid gesteld vragen te stellen en opmerkingen te maken over de gevraagde dienstverlening en/of de offerte- en beoordelingsprocedure. Alle vragen naar aanleiding van dit programma van eisen dienen per e-mail naar r.smeets@vaals.nl uiterlijk 23 september 2022 te zijn ontvangen. Het risico voor de (tijdige) verzending van de vragen ligt bij de verzender.

Alle vragen die via e-mail zijn gesteld en de antwoorden alsmede de eventuele extra informatie, zullen digitaal worden bevestigd aan alle ontvangers van dit programma van eisen en dienen te worden beschouwd als een integraal onderdeel van het programma van eisen. Uiterlijk 30 september 2022 zullen de antwoorden worden verstuurd.

De aanbestedingsdocumenten zijn met grote zorgvuldigheid opgesteld. Indien een inschrijver desondanks tegenstrijdigheden, inhoudelijke fouten of onvolkomenheden in deze documenten ontdekt, is hij gehouden de aanbestedende dienst onverwijld hierop te wijzen, op de hierboven aangegeven wijze.

Indienen van de offerte

De offerte dient in een gesloten blanco envelop dan wel in een gesloten pakket te worden aangeboden met daarop de tekst: "inschrijving aanbesteding accountantsdiensten gemeente Vaals".

De offerte dient uiterlijk 7 oktober 2022 ingediend te zijn bij:

Gemeente Vaals
t.a.v. dhr. RJM Smeets
Postbus 450
6290 AL Vaals

of persoonlijk af te leveren aan de balie van het gemeentehuis op onderstaand adres:

Von Clermontplein 15
6291 AT Vaals

Daarnaast dient de offerte ook digitaal aangeboden te worden naar r.smeets@vaals.nl.

Aan deze digitale versie kunnen geen rechten worden ontleend. Bij eventuele verschillen wordt uitgegaan van de papieren versie.

Offertes die niet voldoen aan voorgenoemde voorwaarden kunnen worden beoordeeld als "in ernstige mate niet voldoen aan de gevraagde specificaties".

Per fax of e-mail ingediende inschrijvingen worden niet geaccepteerd. Het risico van postvertraging of niet bezorging is voor de inschrijver. Poststukken met onderfranking van portokosten kunnen worden geweigerd. Inschrijvingen die na de sluitingsdatum worden ingediend, zullen niet meer worden behandeld.